

Gaarne advies over een 'papilloom'

Een 40-jarige, in Suriname geboren, vrouw werd door haar tandarts verwezen voor advies ten aanzien van enkele 'papilloompjes' van het linkerwangslimvlies (afb. 1). De laesies, die overigens asymptomatisch waren, waren door patiënte zelf enige weken geleden opgemerkt. Ze wilde van haar tandarts weten wat dit was en of het kwaad kon.

Antwoord:

Het klinische beeld van de laesies is eigenlijk kenmerkend voor dat van zogenaamde focale epitheliale hyperplasie (FEH). Deze, alleen in het mondslijmvlies voorkomende afwijking, is in 1965 voor het eerst beschreven en wordt, naar de naam van de eerste auteur, ook wel aangeduid met de ziekte van Heck.

Het gaat om vaak multipele, niet-pijnlijke zwelinkjes van het mondslijmvlies. In sommige van de in de literatuur beschreven gevallen was sprake van familiair voorko-

men. De oorzaak is vermoedelijk een virus. Aanvankelijk werd gedacht dat deze aandoening alleen bij een bepaalde Indiaanse stam in Midden-Amerika voorkwam. Dit blijkt niet het geval te zijn. Ook in Nederland is de aandoening al eens bij enkele kinderen – evenals onze patiënte afkomstig uit Suriname – gesignaleerd. In een Zweeds onderzoek bij volwassenen was de prevalentie van FEH 0,11%. Er was geen verschil in voorkomen bij mannen of vrouwen. De tong bleek een voorkeurslokalisatie te zijn.

Klinisch gaat het om op kleine fibromen of papillomen gelijkende verhevenheden. De week aanvoelende zwelinkjes kunnen met elkaar confluëren. De kleur is meestal gelijk aan die van het omringende slijmvlies, soms ook wel iets lichter. De diagnose kan meestal worden gesteld op grond van alleen het klinische beeld.

Mocht er toch behoefte bestaan aan histopathologische bevestiging van de diagnose, dan kan op eenvoudige wijze een exci-

siebiopsie worden verricht. Het histologische beeld wordt gekenmerkt door hyperplasie van het stratum spinosum en een onregelmatige verbreding en verlenging van de epitheellijsten. Soms staan deze epitheellijsten met elkaar in verbinding (afb.2). Bij elektronenmicroscopisch onderzoek kunnen viruspartikels in de epitheelcellen worden aangetoond.

De afwijking is onschuldig en behoeft geen therapie. De zwelinkjes kunnen jaren blijven bestaan, maar kunnen ook spontaan binnen enkele maanden verdwijnen.

Bij de huidige patiënte werd geen histologisch onderzoek verricht. De controle werd door de eigen tandarts uitgevoerd. Na een half jaar bleken de laesies geheel te zijn verdwenen. Voor zover bekend, waren de plekjes niet bij andere familieleden voorkomen.

I. van der Waal, kaakchirurg

Afb. 1. Multipele zwelinkjes van het wangslimvlies berustend op focale epitheliale hyperplasie (ziekte van Heck).

Afb. 2. Vrij karakteristiek histologisch beeld van focale epitheliale hyperplasie.